

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ**

(обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г., изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г., изм. с Решение № 10 на Конституционния съд на РБ, бр. 93 от 2011 г., бр. 20, 50 и бр. 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г., Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 14 от 2017 г., бр. 63, 65, 84 и 90 от 2017 г.)

§ 1. В чл. 167, ал. 3 изречения второ и трето се заличават.

§ 2. В чл. 175д се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думата „тримесечен“ се заменя с „шестмесечен“.

2. Алинея 6 се изменя така:

„(6) Инспекторатът към Висшия съдебен съвет може да получава информация от информационните системи по чл. 56 и 56а от Закона за кредитните институции. Главният инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет могат да искат разкриване на банкова тайна от районния съд, в чийто район е постоянният адрес на лицето, с изключение на случаите, когато е дадено съгласие по чл. 62, ал. 5, т. 1 от Закона за кредитните институции.“

§ 3. В чл. 189, ал. 5, изречение второ думите „един представител“ се заменят с „двама представители“, а думите „един хабилитиран учен по правни науки по съответната материя с академична длъжност доцент или професор, както и“ се заличават.

§ 4. В чл. 194а, ал. 7, изречение второ, след думата „Прокурорите“ се добавя „и следователите“.

§ 5. В чл. 197 се създава ал. 7:

„(7) Не се провежда периодично атестиране на магистрати след навършване на 60-годишна възраст.“

§ 6. В чл. 209, ал. 1, изречение първо накрая думите „от постъпване на предложение по чл. 203, ал. 1“ се заменят с „от откриване на процедурата с решение на Комисията по атестирането и конкурсите“.

§ 7. В чл. 225, ал. 2, изречение второ накрая се добавя „както и когато съдия, прокурор или следовател подаде оставка при образувано срещу него дисциплинарно производство.“

§ 8. В чл. 242, ал. 2 накрая думите „съдиите и прокурорите - наставници“ се заменят със „съдиите, прокурорите и следователите - наставници“.

§ 9. В чл. 249 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

- а) създава се нова т. 2:
„2. задължително въвеждащо обучение на съдиите, прокурорите, следователите и съдебните заседатели при първоначално назначаване в органите на съдебна власт”;
 - б) досегашната т. 2 става т. 3;
 - в) създава се т. 4:
„4. електронно обучение и организира приложно изследване и анализ на практики в областта на правосъдието”.
2. Алинея 2 се отменя.

§ 10. В чл. 251, ал. 2 накрая думата „обучения” се заменя с „дейности”.

§ 11. В чл. 252 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. Алинея 1 се изменя така:
„(1) Органи на управление на Националния институт на правосъдието са:
1. управителен съвет;
2. директор”.
- 2. В ал. 2 :
а) създава се ново изречение първо: „В състава на управителния съвет се включват петима представители на Висшия съдебен съвет и двама представители на Министерството на правосъдието”;
- б) изречения първо и второ стават съответно второ и трето.

§ 12. В чл. 253 се правят следните изменения :

- 1. Точки 2 и 3 се изменят така:
„2. приема учебните програми за задължителните обучения в Националния институт на правосъдието след съгласуване с пленума на Висшия съдебен съвет;
3. одобрява проекта на годишен бюджет на Националния институт на правосъдието;”.
- 2. Точка 6 се отменя.
- 3. Точки 7 и 8 се изменят така:
„7. приема годишен план за дейността на Националния институт на правосъдието;
8. приема годишни отчети за изпълнението на бюджета и за дейността на Националния институт на правосъдието”.

§ 13. Член 254 се изменя така:

„**Чл. 254.** Решенията на управителния съвет се приемат с мнозинство повече от половината от членовете му, с изключение на решенията по чл. 253, т. 1, които се приемат с мнозинство от две трети от членовете.”

§ 14. В чл. 256 ал. 1 се изменя така:

„(1) Програмният съвет е помощен орган на Националния институт на правосъдието.”

§ 15. Член 257 се отменя.

§ 16. В чл. 258 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. В ал. 2 се създава изречение второ: „Писменият изпит може да се проведе и в електронна форма”.
- 2. В ал. 6, изречение първо думата „доклади” се заменя с „персонални обобщени доклади”.

§ 17. Член 258б се изменя така:

„**Чл. 258б.** Редът и организацията на обучението и провеждането на изпитите по чл. 258 и 258а се урежда с акт, приет от пленума на Висшия съдебен съвет. Актът се обнародва в „Държавен вестник“.”

§ 18. Член 259 се изменя така:

„**Чл. 259.** При първоначално назначаване на длъжност в органите на съдебната власт и след встъпването им в длъжност на съдиите, прокурорите и следователите се определя наставник по реда на чл. 242 за първата година от встъпването в длъжност”.

§ 19. Член 260 се изменя така:

„**Чл. 260.** Участието в обученията на Националния институт на правосъдието на лицата по чл. 249, ал. 1, т. 2 се взема предвид при повишаването им.”

§ 20. Член 261 се изменя така:

„**Чл. 261.** По предложение на съдийската или прокурорската колегия, съгласувано с директора на Националния институт на правосъдието, пленумът на Висшия съдебен съвет може да реши определени обучения да са задължителни за съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители.

(2) Когато в изпълнение на правомощията по чл. 54, ал. 1, т. 1 и 3 Инспекторатът към Висшия съдебен съвет отправя препоръки за обучение, главният инспектор уведомява директора на Националния институт на правосъдието.”

§ 21. Член 262 се изменя така:

„**Чл. 262.** (1) Преподавателите в Националния институт на правосъдието са постоянни и временни. Обучението на кандидатите за младши съдии, младши прокурори и младши следователи се осъществява от постоянни преподаватели, но в него може да участват и временни преподаватели.

(2) Постоянните и временните преподаватели към Националния институт на правосъдието са съдии, прокурори и следователи. Временни преподаватели може да бъдат и експерти в други области.

(3) Съдиите, прокурорите и следователите, избрани за постоянни преподаватели от управителния съвет, се командироваат за срок до една година от съответната колегия на Висшия съдебен съвет по предложение на Националния институт на правосъдието. Срокът може да бъде удължаван ежегодно след оценяване работата на постоянния преподавател от управителния съвет на Националния институт на правосъдието в рамките на обща продължителност пет години.

(4) Съдиите, прокурорите, следователите и съдебните служители осъществяват преподавателска дейност като временни преподаватели в Националния институт на правосъдието въз основа на заповед, издадена от директора на Националния институт на правосъдието. Редът за определяне на временните преподавателите и тяхното възнаграждение се уреждат с вътрешни правила, които се приемат от управителния съвет.

(5) При осъществяване на преподавателска дейност в Националния институт на правосъдието временните преподаватели ползват неплатен служебен отпуск или платен годишен отпуск.”

§ 22. В чл. 263 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст на чл. 263 става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Пленумът на Висшия съдебен съвет по предложение на Националния институт на правосъдието приема устройствен правилник на Националния институт на правосъдието. Правилникът се обнародва в „Държавен вестник“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) С правилника по ал. 1 се определят устройството, дейността, структурата, организацията на работа и общата щатна численост на Националния институт на правосъдието“.

§ 23. В чл. 299 се създава нова ал. 4:

„(4) Министърът на правосъдието със заповед по ал. 1 може да насрочи изпит извън сроковете по ал. 3, когато подадените молби за явяване на изпит са повече от двеста и стажант-юристите отговарят на изискванията за допускане до изпит.

§ 24. В чл. 334 ал. 1 се изменя така:

„(1) За времето, през което съдия, прокурор, следовател, държавен съдебен изпълнител, съдия по вписванията или съдебен служител участва в обучения за повишаване на квалификацията или за преквалификация, той ползва платен служебен отпуск“.

§ 25. Създава се чл. 340а:

„Чл. 340а. (1) За съдебен служител може да бъде назначено лице, което:

1. е български гражданин, гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. е навършило пълнолетие;

3. не е поставено под запрещение;

4. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода;

5. не е лишено по съответен ред от правото да заема определена длъжност;

6. отговаря на минималните изисквания за степен на завършено образование и ранг или професионален опит, както и на специфичните изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на съответната длъжност.

(2) Не може да бъде назначавано за съдебен служител лице, което:

1. би се оказало в йерархическа връзка на ръководство и контрол със съпруг или съпруга, с лице, с което е във фактическо съжителство, роднина по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен включително или по сватовство до четвърта степен включително;

2. е едноличен търговец, неограничено отговорен съдружник в търговско дружество, управител, търговски пълномощник, търговски представител, прокуррист, търговски посредник, ликвидатор или синдик, член на орган на управление или контрол на търговско дружество или кооперация;

3. е съветник в общински съвет;

4. заема ръководна или контролна длъжност в политическа партия;

5. работи по трудово правоотношение при друг работодател, освен като преподавател във висше училище;

6. е адвокат, нотариус, частен съдебен изпълнител или друга свободна професия.

(3) На ръководни и експертни длъжности може да бъдат назначавани само лица с висше образование.

(4) Когато за съдебен служител възникне някое от основанията за несъвместимост по ал. 2, той е длъжен в 7-дневен срок от настъпването им да уведоми работодателя си.

(5) В едномесечен срок от назначаването или от възникване на основанието за несъвместимост, съдебният служител е длъжен да го отстрани.

(6) Възникването на пречка по ал. 1 или неотстраняването на несъвместимостта в срока по ал. 4 е основание за прекратяване на трудовото правоотношение със съдебния служител.“

§ 26. Създава се чл. 343а:

„**Чл. 343а.** (1) В 10-дневен срок от встъпването си в длъжност съдебният служител е длъжен да декларира своето имотно състояние пред работодателя.

(2) Всяка година до 30 април съдебният служител е длъжен да декларира пред работодателя си своето имотно състояние, както и получените през предходната календарна година възнаграждения, свързани с полагане на труд извън трудовото правоотношение, основанията за тяхното получаване, както и възложителя или работодателя, който ги е изплатил.

(3) Когато няма промяна в обстоятелствата, подлежащи на деклариране, служителят не подава декларация по ал. 2, за което уведомява писмено работодателя в срок до 30 април на текущата година.

(4) Декларирането по ал. 1, 2 и 3 се извършва по образци, които се утвърждават с правилниците по чл. чл. 55, ал. 8, чл. 263 и чл. 342”.

§ 27. В чл. 391 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, накрая се добавя „на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление“.

2. В ал. 3:

а) в т. 1, накрая се добавя „и на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление;“

б) точка 2 се изменя така:

„2. осигурява реда в съдебните сгради и сигурността на органите на съдебната власт при осъществяване на техните правомощия, както и реда и сигурността в сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и в сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление;

в) в т. 8 накрая се добавя „както и при строителство и експлоатация на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление;“

3. Алинеи 4 и 5 се изменят така:

„(4) При извършване на дейностите по ал. 3, т. 1 - 7 Главна дирекция "Охрана" осъществява необходимото взаимодействие с административните ръководители на органите на съдебната власт, с пленума на Висшия съдебен съвет, с Бюрото по защита при главния прокурор, с министъра на правосъдието и с изпълнителния директор на Агенцията по вписванията.

(5) Правилата и нормите за безопасност и охрана при проектиране, строителство, реконструкция, основно обновяване, ремонт, преустройство и експлоатация на сградите на органите на съдебната власт, както и на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление, се определят с наредба на министъра на правосъдието, съгласувана с министъра на регионалното развитие и благоустройството и с пленума на Висшия съдебен съвет.“

§ 28. В чл. 408а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Който не подаде в срок декларация по чл. 175в, ал. 1, т. 3 и 4, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 29. В едномесечен срок от влизане в сила на закона съдебните служители подават декларация, че отговарят на изискванията за заемане на длъжността по чл. 340а, ал. 1, и декларация за несъвместимост по чл. 340а, ал. 2.

§ 30. Актът по чл. 258а, ал. 7 и правилникът по чл. 263, ал. 1 се приемат от пленума на Висшия съдебен съвет в тримесечен срок от влизане в сила на този закон.

§ 31. Правилата по чл. 262, ал. 4 се приемат от управителния съвет на Националния институт на правосъдието в тримесечен срок от влизане в сила на този закон.

§ 32. В Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн. ДВ, бр. 62 от 2016 г. изм., бр. 76 от 2016 г.) в § 206 от преходните и заключителните разпоредби ал. 1 се отменя.

§ 33. В Закона за изменение и допълнение на Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 14 от 2015 г.) в § 86 от преходните и заключителни разпоредби към се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) За държавните служители на Главна дирекция „Охрана“, които не осъществяват пряко функциите по чл. 391, ал. 3 от Закона за съдебната власт, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 г., се прилагат разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи до прекратяване на служебните им правоотношения.“